

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 iunie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Constantin Moraru, în cauza penală în privința inculpatului

Buga Sergiu XXX, născut la
XXX, originar și domiciliat în
XXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 05.07.2017 - 01.12.2017;
2. Instanța de apel: 17.01.2018 - 06.03.2018;
3. Instanța de recurs: 16.05.2018 - 27.06.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul central din 01 decembrie 2017, procesul penal intentat împotriva lui Buga Sergiu în baza art.264 alin.(1) Cod penal a fost încetat în legătură cu liberarea de răspundere penală și tragerea la răspundere contravențională, în temeiul art.55 Cod penal, cu aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în mărime de 100 unități convenționale.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Buga Sergiu, la 20 februarie 2017, în jurul orei 08.40, acționând cu sine-încredere în timp ce conducea automobilul de model „Mazda 626”, cu n/î transnistrean XXX, pe str.Alexei Mateevici din or.Căușeni, deplasându-se din direcția s.Zaim spre centrul or.Căușeni, a neglijat prevederile pct.45 din Regulamentul circulației rutiere, care statuează că „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”. Din acest motiv, neluând în calcul situația rutieră, condițiile meteo, neținând cont de faptul că suprafața carosabilă și acostamentul erau înzăpezite și lunecoase, Buga Sergiu nu a ales regimul de viteză corespunzător și văzând că în direcția sa de deplasare la distanța de aproximativ 1 metru de la bordură pe partea carosabilă se deplasa în aceeași direcție de deplasare un pieton și îi crea obstacol la circulație, nu a reușit să frâneze, deoarece automobilul a intrat în urma frânării în derapare și alunecare pe carosabil

lovind din spate cu ușa din partea stângă din față a automobilului pietonul Sidorencu Anatoli, cărui i-au fost cauzate vătămări corporale medii, manifestate prin fractură închisă a fibulei gambei drepte în treimea medie, fără deplasare de fragmente.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia în partea aplicării prevederilor art.55 Cod penal, rejudecarea cauzei în această parte, conform procedurii stabilite pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care S.Buga să fie condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 487,5 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de trei ani și încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în mărime de 595,06 lei, invocând că instanța neîntemeiat a încetat procesul penal și l-a liberat pe inculpat de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională; - inculpatul și-a recunoscut vina abia după efectuarea confruntării dintre acesta și partea vătămată; - deși și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, inculpatul susține că și partea vătămată are partea sa de vină; - instanța nu a ținut cont de prevederile art.229 Cod de procedură penală și greșit nu a dispus încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018, apelul declarat de către procuror a fost admis, casată parțial sentința în partea aplicării prevederilor art.55 Cod penal și în această parte pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui S.Buga, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale.

În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a reținut că sentința a fost contestată doar în partea aplicării prevederilor art.55 Cod penal și încasării cheltuielilor de judecată.

Instanța de apel a conchis că prima instanță a apreciat arbitrar circumstanțele de fapt și de drept, și eronat a ajuns la concluzia potrivit căreia procesul penal în privința lui S.Buga în baza art.264 alin.(1) Cod penal urmează a fi încetat în legătură cu liberarea de răspundere penală în temeiul art.55 Cod penal, cu tragerea la răspundere contravențională.

Astfel, instanța de apel a indicat că, deși sunt întrunite toate condițiile pentru liberarea de răspundere penală și tragerea la răspundere contravențională, totuși circumstanțele comiterii infracțiunii imputate inculpatului și anume, că a acționat cu sine-încredere, neglijând prevederile Regulamentului circulației rutiere, în consecință tamponându-l pe A.Sidorencu, cauzându-i vătămări corporale medii, că în cadrul urmăririi penale nu și-a recunoscut fapta imputată, menționând că și partea vătămată are partea sa de vină, că în prima instanță apărarea a solicitat aplicarea prevederilor art.57 Cod penal, fapt ce denotă că recunoașterea vinovăției de către inculpat are scopul exonerării de răspundere penală, demonstrează că corectarea inculpatului nu este posibilă decât cu tragerea lui la răspundere penală. Or, aplicarea pedepsei contravenționale este prea blândă și neproportională faptei comise, care nu va asigura atingerea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Prin urmare, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de apel, ținând cont de prevederile art.7, 61, 75-76 Cod penal, de circumstanțele cauzei, de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor mai

puțin grave, de persoana inculpatului, care a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, la locul de trai se caracterizează pozitiv, are la întreținere doi copii minori, a reparat benevol paguba pricinuită și partea vătămată nu are pretenții de ordin financiar, că circumstanțe agravante lipsesc, că și-a recunoscut vina și se căiește sincer pentru fapta comisă, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, a conchis că corijarea și reeducarea inculpatului poate avea loc doar prin aplicarea unei pedepse penale sub formă de amendă.

Cu referire la solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a soluționat această chestiune, or, reieșind din prevederile art.227 Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Instanța a indicat că, conform art.143 alin.(1) Cod de procedură penală, expertiza judiciară se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea circumstanțelor enumerate în acest alineat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Totodată, instanța a menționat că, potrivit art.143 alin.(2) Cod de procedură penală (în vigoare la data pronunțării sentinței), în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Reținând faptul că expertizele au fost ordonate de către organul de urmărire penală în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei în mărime de 595,60 lei urmează a fi trecute în contul statului.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea cheltuielilor judiciare și dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceiași instanță de apel, pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța nu a ținut cont de prevederile art.227-229 Cod de procedură penală și incorect a soluționat chestiunea legată de cheltuielile judiciare.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând temeiul respectiv în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

Totodată, Colegiul reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și critică hotărârea instanței de apel, referitor la respingerea cererii procurorului de încasare de la inculpat a cheltuielilor de judecată.

Astfel, examinând argumentele invocate de recurent, precum că instanța de apel nu a dispus încasarea de la inculpat în folosul statului a cheltuielilor suportate la realizarea expertizelor judiciare, în sumă de 595,60 lei, Colegiul atestă că, potrivit art.227 alin.(1) și (3), 229 alin.(1) și (3), 27, 414 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloace necesare. Instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul dacă plata acestora poate influența substanțial situația materială a acestuia, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Reieșind din prevederile normelor sus menționate și circumstanțele cauzei, prima instanță a conchis ca cheltuielile judiciare să fie trecute în contul statului.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor dosarului și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul remarcă că recursul repetă textul apelului în partea cheltuielilor judiciare, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel, examinându-le în ansamblu, le-a dat o apreciere corespunzătoare, conform art.414 Cod de procedură penală, pronunțându-se argumentat și detaliat asupra lor.

Subsecvent, Colegiul conchide că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Prin urmare, argumentele recurentului sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Constantin Moraru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018, în cauza penală în privința lui Buga Sergiu, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 iulie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu